

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
28. 6. 2012

5

Dětská a dorostová péče v Královéhradeckém kraji v roce 2012

Children and Adolescents Care in the Královéhradecký Region in 2012

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Královéhradeckém kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči týkající se sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti a dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu. Údaje jsou členěny podle území. Informace také obsahuje přehled základních ukazatelů lůžkové péče nemocnic.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Královéhradecký region in 2012 contains data about out-patient care concerning health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses. Data are presented by territory. Information also contains summary of basic indicators of in-patient care in hospitals.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti dětské a dorostové péče byl roční výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje každá ambulantní ordinace (oddělení, pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele. Údaje o lůžkové péči dětských oddělení nemocnic byly čerpány z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2012. Pro výpočty relací na obyvatelstvo byly použity údaje ČSÚ. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Údaje o personálním zabezpečení, činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost a činnosti oboru pediatr specialista a z nich vypočtené ukazatele uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu se týkají pouze těch zdravotnických zařízení, která splnila svou zpravodajskou povinnost a odevzdala vyplněný roční výkaz. V roce 2012 bylo odevzdáno 100 % výkazů praktických lékařů pro děti a dorost.

Edice IZK o činnosti oboru dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Publikujeme.

Personální zajištění a činnost praktických lékařů pro děti a dorost

Ambulantní péči o děti a dorost na území kraje zabezpečovalo ke konci roku 120 ambulantních zdravotnických pracovišť, ve kterých pracovalo 117,24 lékařů a 109,77 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu

pracovníků v průběhu roku, jedná se o součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období).

Ve srovnání s republikovým ukazatelem byl počet lékařů v kraji v přepočtu na obyvatele mírně nadprůměrný (na 10 tisíc osob ve věku do 18 let připadlo v kraji 11,4 lékařů, v ČR 10,4). V jednotlivých okresech se počet lékařů pohyboval v rozmezí 10,1–12,6 lékařů na 10 tisíc dětí a dorostu, relativně nejvíce lékařů bylo v okrese Hradec Králové, nejméně v okrese Náchod. Na jeden úvazek lékaře připadalo v kraji 879 osob ve věku 0–18 let (v ČR 961 dětí a dorostu), v okresech to bylo od 792 v Hradci Králové po 994 v Náchodě. Největší podíl na celkovém počtu ošetření měla ošetření léčebná (73,4 %) a ošetření preventivní (22,9 %), na ošetření v návštěvní službě připadlo 1,0 %. Zbývající ošetření tvořila 2,7 % (vyšetření před nástupem do mateřské školy, prohlídky požadované k přihlášce na školu nebo při nástupu do zaměstnání, vyšetření pro účely sportovní, očkování pro cesty do ciziny).

Počet ošetření se meziročně mírně snížil o 4,2 %. Na jeden úvazek lékaře připadlo v roce 2012 v průměru 5 233 ošetření, v roce 2011 to bylo 5 595 ošetření (v ČR 5 649 v roce 2012), to znamená, že za předpokladu 220 odpracovaných dnů v roce uskutečnil lékař v kraji v průměru 24 ošetření denně (v ČR téměř 26). Nejvíce ošetření na jednoho lékaře bylo v okrese Hradec Králové (5 488) a nejméně v okrese Jičín (4 626).

Na jednoho léčeného pacienta ve věku 0–18 let připadlo v roce 2012 v průměru 5,6 ošetření (v ČR 6,0 ošetření). Preventivní vyšetření jsou nejčastěji poskytována kojencům.

Počet registrovaných pacientů (dětí a dorostu) v kraji na jednoho lékaře byl 906 pacientů. Největší počet registrovaných pacientů na jednoho lékaře vykazuje okres Náchod (1 000) a nejnižší okres Rychnov nad Kněžnou (840). V České republice bylo v průměru 949 registrovaných pacientů na jednoho lékaře v ambulantní péči.

V ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost bylo v kraji v roce 2012 sledováno 17 049 alergiků, 2 959 dětí a mladistvých z dysfunkčních rodin, 21 dětí a 3 dorostu týraných nebo sexuálně zneužívaných. Praktičtí lékaři pro děti a dorost měli v přímé péči 5 376 nově narozených dětí, z toho 299 s nízkou porodní hmotností (tj. s hmotností menší než 2 500 g). Ve sledovaném roce zemřelo 7 dětí ve věku 0–14 let.

V roce 2012 bylo při roční prohlídce vyšetřeno 5 598 dětí, z nichž bylo kojeno do 6 týdnů 14,7 % (ČR 14,4 %), do 3 měsíců 15,9 % (ČR 16,4 %), do 6 měsíců 24,6 % (ČR 24,8 %), déle než 6 měsíců 39,5 % (ČR 39,6 %) a 5,3 % nebylo kojeno vůbec (ČR 4,8 %).

Významnou skupinou pacientů jsou dispenzarizovaní pro vybrané diagnózy v evidenci u praktického lékaře pro děti a dorost. Jsou to pacienti trpící určitou chorobou pod stálým lékařským dohledem a jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Počet dispenzarizovaných onemocnění v kraji má již několik let vzrůstající tendenci. Na 1 000 registrovaných dětí ve věku do 14 let připadlo 534 dispenzarizovaných dětí (v ČR 392). Nejvyšší relaci vykazuje okres Hradec Králové (643) a nejmenší okres Jičín (355). Nejčastějším důvodem pro dispenzarizaci byly nemoci dýchací soustavy, které tvořily 32,8 % všech dispenzarizovaných onemocnění a nemoci nervové soustavy, které tvořily 18,2 %. Dispenzarizace dětí pro nemoci dýchací soustavy vykazuje pozvolný, trvalý růst. Oproti roku 2000 se počet případů více než zdvojnásobil.

Počet dispenzarizovaného dorostu na 1 000 registrovaných osob ve věku od 15 do 18 let byl v kraji 884 (v ČR 670). Nejvyšší relace vykazoval okres Rychnov nad Kněžnou (992) a nejnižší okres Jičín (596). Nejčastějším důvodem dispenzarizace byly v celokrajském měřítku nemoci dýchací soustavy, které tvořily 26,2 % a nemoci nervové soustavy, které tvořily 24,2 %. Počet případů dispenzarizace dorostu pro nemoci dýchací

soustavy se od roku 2000 více než zdvojnásobil (v roce 2000 to bylo 2 225 případů, 5 172 v roce 2012).

Mimo praktických lékařů pro děti a dorost zajišťovalo v kraji v roce 2012 činnost také 12,69 pediatriů specialistů v 7 ambulantních ordinacích. Tito lékaři léčili mírně přes 14 tisíc pacientů, kterým poskytli téměř 26 tisíc ošetření.

Lůžková péče

V roce 2012 v kraji poskytovalo péči 6 dětských lůžkových oddělení. Pracovalo zde 50,80 lékařů a 242,06 ZPBD. Denně bylo v průměru obsazeno 191 lůžek z celkového počtu 294 lůžek, hospitalizováno bylo celkem 15 372 pacientů a průměrná ošetrovací doba činila 4,5 dne. Samostatné novorozenecké oddělení se v kraji nevyskytuje.

Zpracovala: Ing. Drahokoupilová Libuše
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
telefon: 495 058 321, fax 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

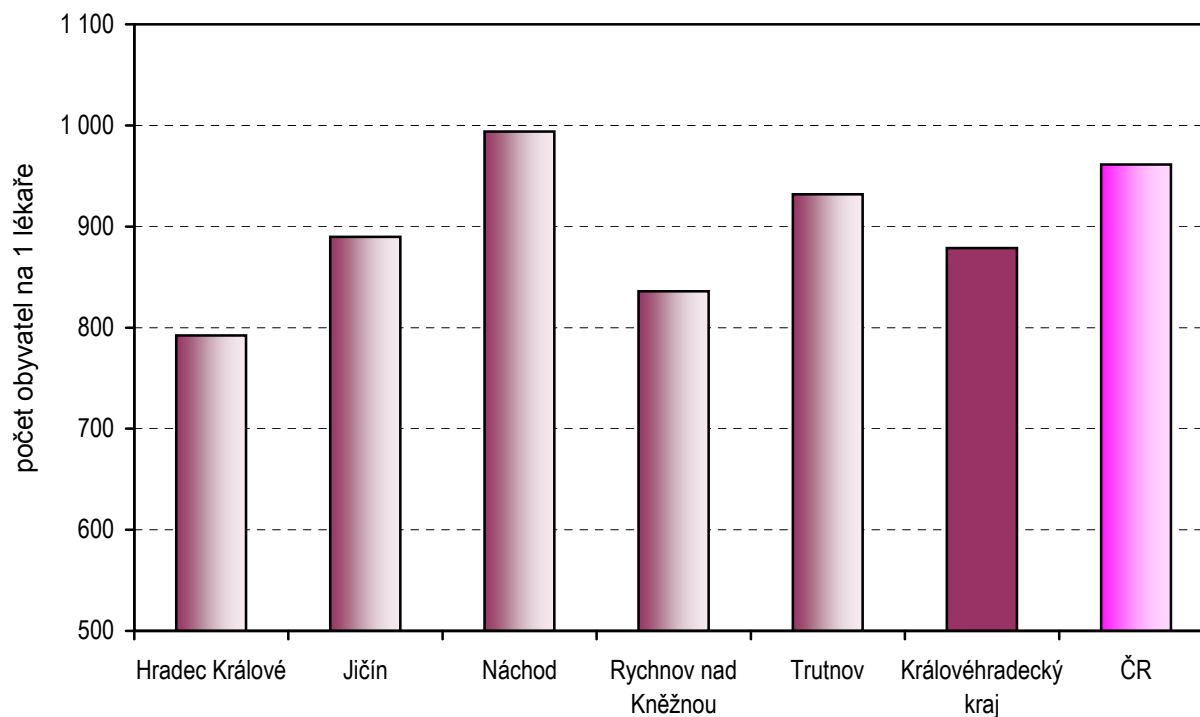
Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči podle druhu zdravotnického zařízení a podle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření		Počet léčených pacientů	Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře		děti (0–14)	dorostu (15–18)
Hradec Králové	38	36,84	32,42	202 178	5 488	32 405	25 380	6 170
Jičín	16	16,50	15,75	76 328	4 626	15 735	11 924	3 265
Náchod	22	21,65	22,10	119 983	5 542	20 153	16 877	4 780
Rychnov nad Kněžnou	18	18,30	16,60	87 787	4 797	17 366	12 110	3 262
Trutnov	26	23,95	22,90	127 285	5 315	23 514	17 570	4 865
Královéhradecký kraj	120	117,24	109,77	613 561	5 233	109 173	83 861	22 342
Česká republika	2 087	2 026,15	1 982,65	11 445 605	5 649	1 896 069	1 523 953	399 396

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21 a

Počet obyvatel ve věku 0–18 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče

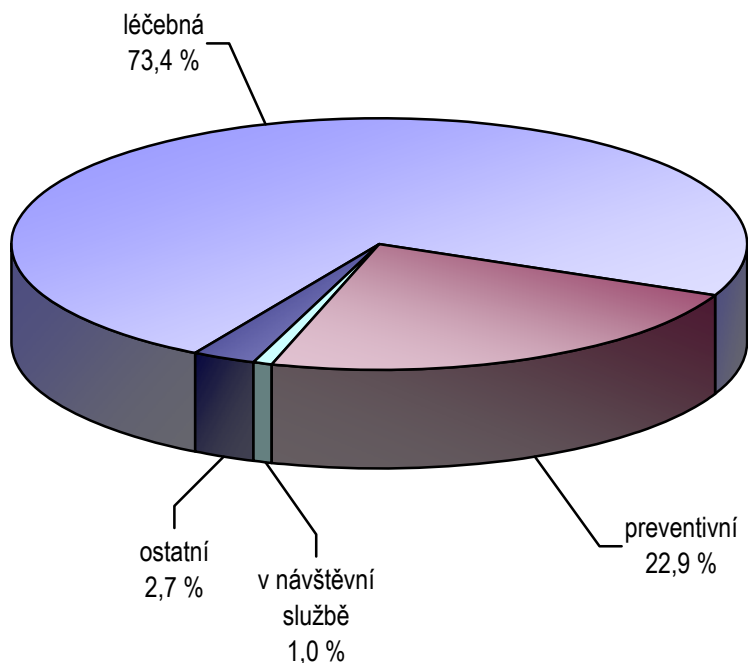

Struktura počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření v %			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Hradec Králové	202 178	74,29	22,25	1,05	32 405	6,2
Jičín	76 328	71,64	21,77	1,28	15 735	4,9
Náchod	119 983	77,39	21,01	0,71	20 153	6,0
Rychnov nad Kněžnou	87 787	66,64	27,07	0,72	17 366	5,1
Trutnov	127 285	73,79	23,45	1,40	23 514	5,4
Královéhradecký kraj	613 561	73,37	22,89	1,04	109 173	5,6
ČR	11 445 605	71,93	24,19	0,99	1 896 069	6,0

¹⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

Struktura ošetření - vyšetření podle druhu v roce 2012

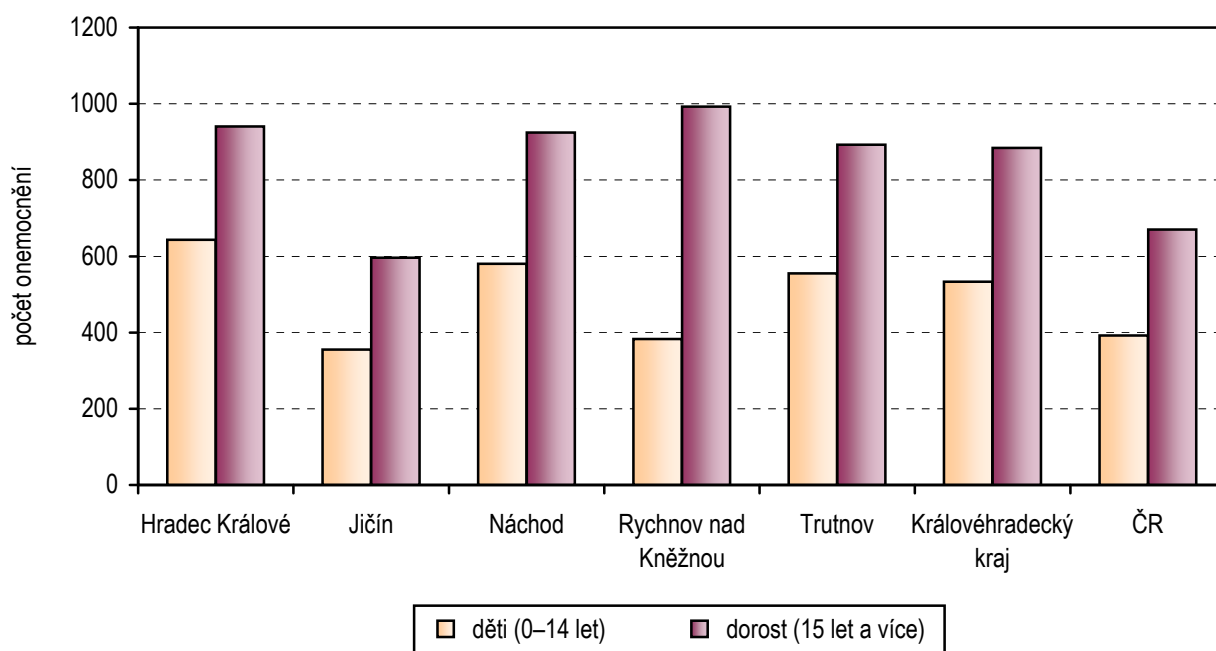

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

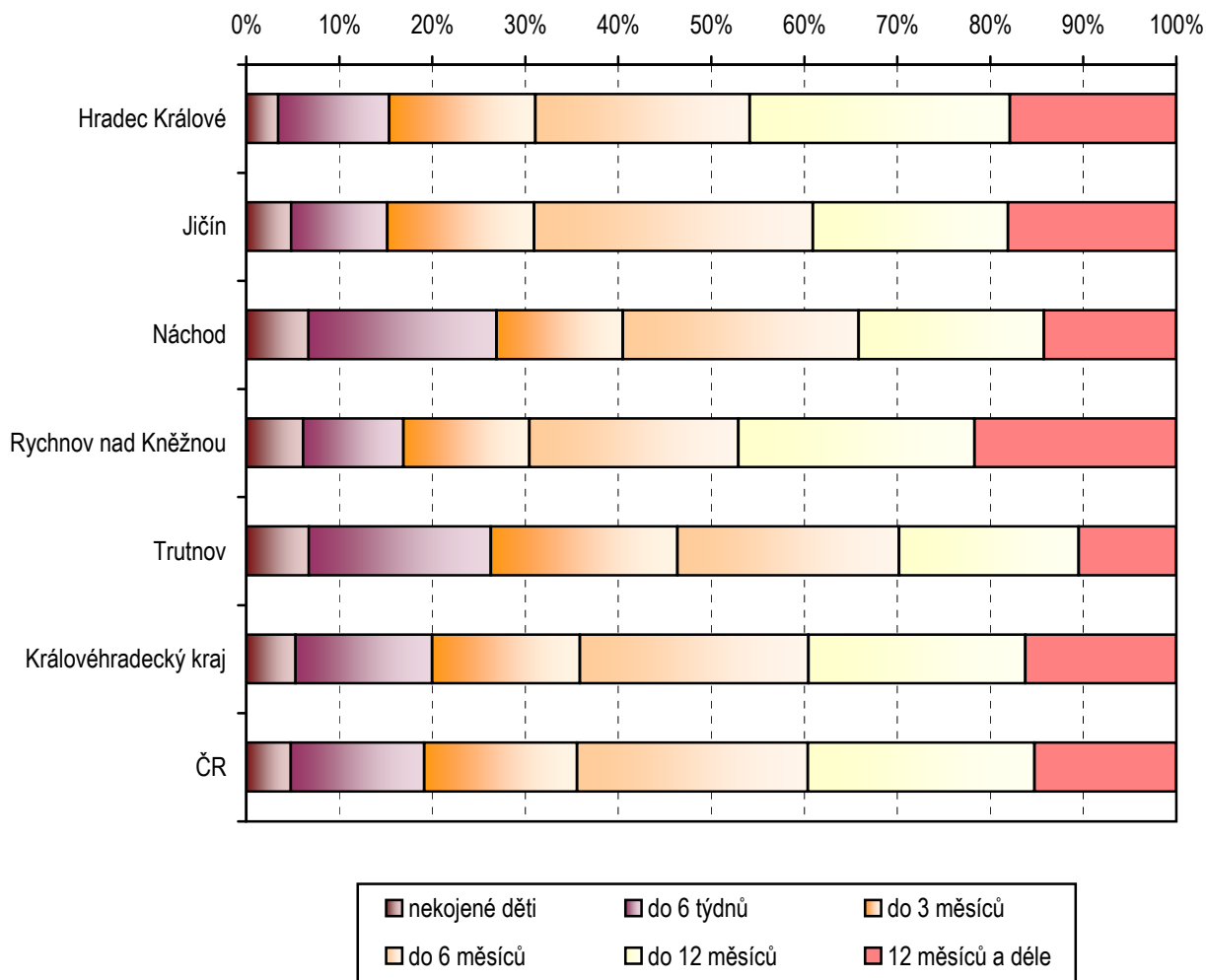
Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0–14 let) v %	na 1 tisíc děti a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	3 390	83,19	32,9
II. Novotvary	205	63,41	2,0
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	976	75,72	9,5
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 809	61,59	46,7
V. Poruchy duševní a poruchy chování	2 147	69,45	20,8
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	12 932	62,96	125,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 170	47,52	11,4
X. Nemoci dýchací soustavy	19 832	73,92	192,5
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 474	72,93	14,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	6 335	73,50	61,5
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	4 711	58,46	45,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	3 903	69,82	37,9
XVII. Vrozené vady, deformace	2 614	78,00	25,4
Celkem	64 498	69,38	626,2

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

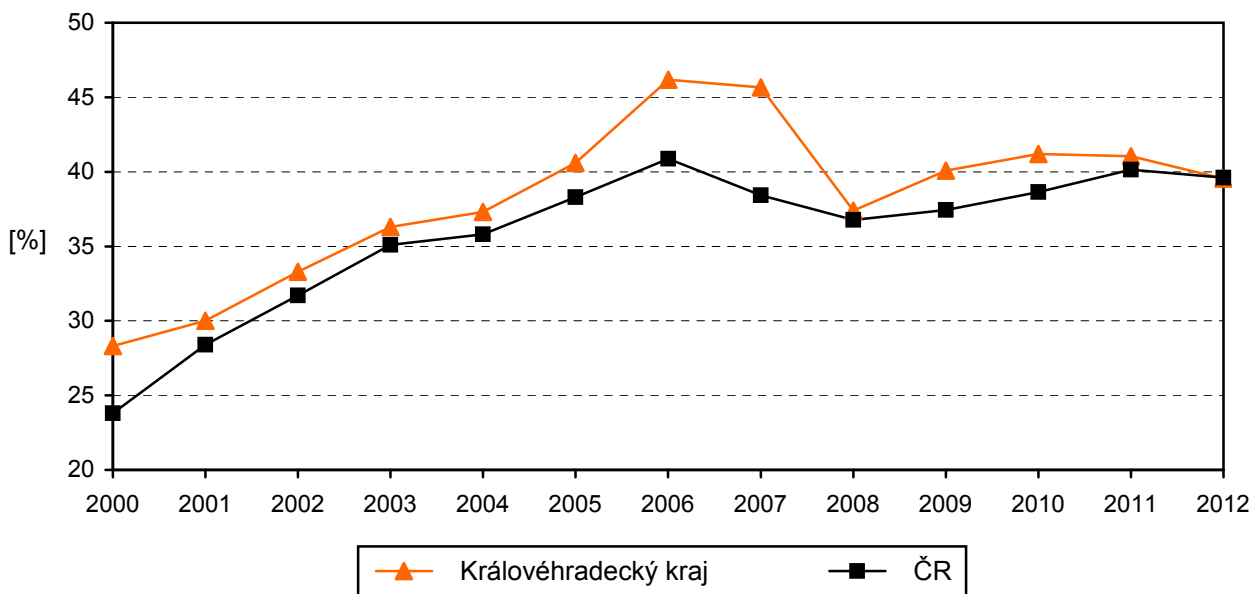
**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči**

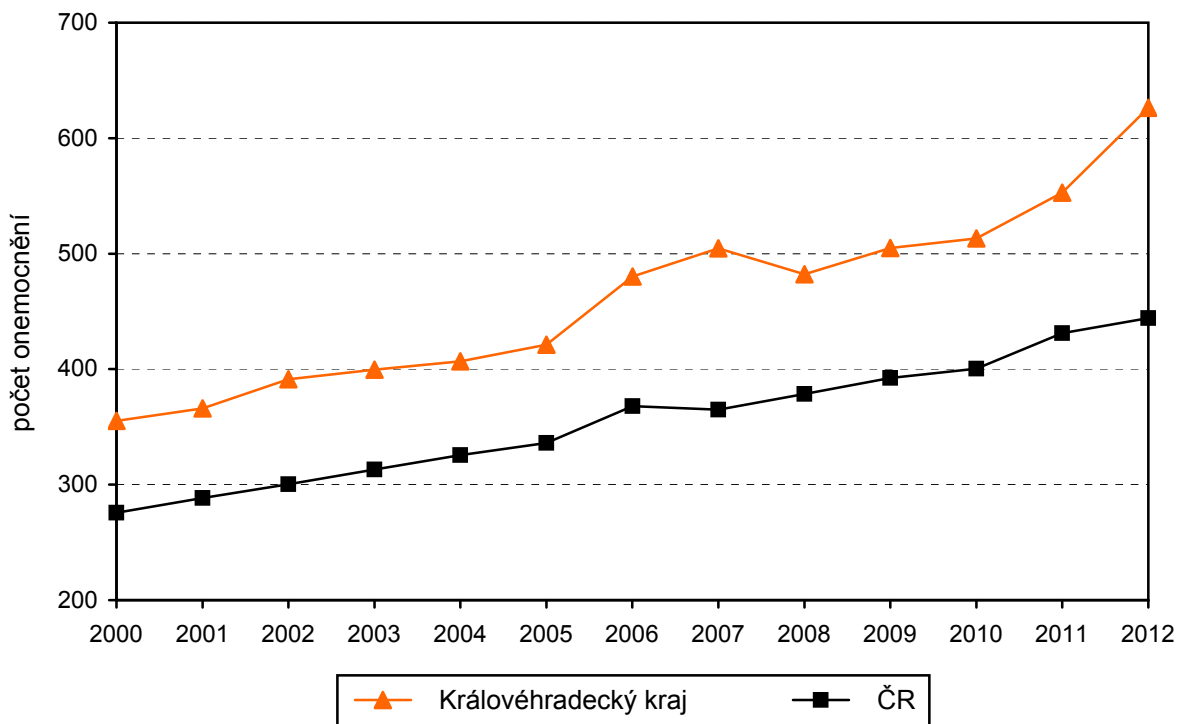
Struktura dětí při roční prohlídce podle délky kojení v roce 2012

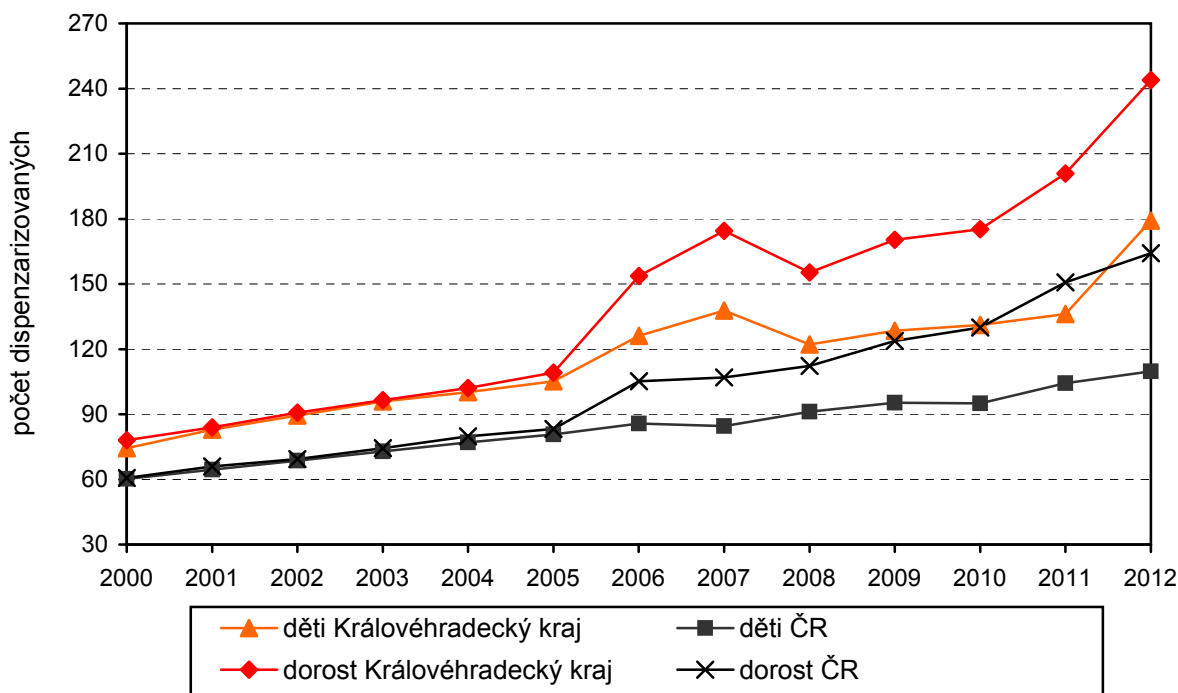
Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

**Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění
v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0–18 let)**

**Vývoj počtu dispenzarizovaných dětí a dorostu
pro nemoci dýchacích cest
v přepočtu na 1 tisíc osob daného věku**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Královéhradecký kraj	ČR
Počet oddělení	6	94
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	50,80	807,73
ZPBD ²⁾ celkem	242,06	2 980,13
Průměrný počet lůžek	296,52	4 577,07
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	190,8	2 779,1
na 1 lékaře	3,7	3,5
Počet lékařů na 100 lůžek	17,28	17,78
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	82,33	65,58
Počet hospitalizovaných	15 372	266 475
Nemocniční letalita (v promilích)	2,0	0,7
Využití lůžek ve dnech	235,6	222,2
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	4,5	3,8
Prostoj lůžek ³⁾	1,8	2,1

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21 a zákona č. 96/2004 Sb.

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Oblastní nemocnice Jičín a.s.

Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Oblastní nemocnice Rychnov nad Kněžnou a.s.

Oblastní nemocnice Trutnov a.s.

Česko-německá horská nemocnice Krkonoše s.r.o., Vrchlabí